

דו"ח סיום תכנית

שותפים יקרים,

עם סיום קבלת המענק מהקרן, נודה לכם אם תסכימו לחלוק עם הקהילה המקצועית את הידע שנרכש בתכנית – האתגרים, התובנות והלקחים להמשך. כך, כל אדם או גוף אשר עשויים להתעניין בתכנית או בתוצריה, יוכלו ללמוד ולהרוויח מהניסיון הרב והעשיר שצברתם.

תודה על הנכונות לשתף פעולה.

מידע כללי

שם הארגון בעברית	מכללת סמינר הקיבוצים	שם התכנית	תוכנית 700 – להכשרת אקדמאיים איכותיים להוראת המתמטיקה והפיזיקה לבית הספר העל יסודי
שם הארגון באנגלית	Kibbutzim College of Education, Technology and the Arts	תקופת המענק	15.7.15-15.7.19
שם ופרטי קשר מוביל התכנית	רותי ברקאי – ruthi.barkai@smkb.ac.il	סכום המענק	1,950,000 ש"ח
שם איש/אשת קשר מהקרן:			

1. תיאור התכנית ומטרותיה (עד 100 מילים):

התכנית היא תכנית להכשרה של אקדמאיים איכותיים להוראת המתמטיקה או להוראת הפיזיקה ולווי של הבוגרים בשנתיים הראשונים להוראתם. התכנית כללה: (1) גיוס כוח אדם בעל רקע אקדמי מתאים; (2) הכשרה להוראה קלינית במתמטיקה / פיזיקה וקישור בין ההתנסות בבית הספר וקורסי הדידקטיקה של הוראת המקצוע וקורסי החינוך; (3) סיוע בהשמת הסטודנטים בשדה החינוך; (4) ליווי של הבוגרים בשנתיים הראשונות להוראה שלהם; (5) מחקר והערכה מעצבת. מטרת התכנית היא לצור קבוצה איכותית של סטודנטים להוראת המתמטיקה / פיזיקה וללוות אותם משלב ההכשרה עד ההשמה בבתי הספר והלווי בשנים הראשונים על מנת להצמיח עתודה של מורים למתמטיקה ופיזיקה איכותיים שיהיו יזמים ומובילים בבתי הספר שהם מלמדים.

2. מהם התוצרים והתפוקות של התכנית (עד 100 מילים)?

(*) 70 סטודנטים אשר סיימו את הכשרתם להוראת המתמטיקה או הפיזיקה.

(*) פיתוח דגם הוראה קלינית- יום לימודים ארוך בבית ספר של ההתנסות (מתמטיקה / פיזיקה) הכולל צפייה והוראה של הסטודנטים בכיתות הלימוד תוך התייחסות להוראה קלינית מותאמת לכל כיתה ולכל תלמיד, לימודי המתודיקה והדידקטיקה של המקצוע במסגרת יום ההתנסות תוך התייחסות לאירועי ההוראה שהסטודנטים צפו או לימדו.

(*) פיתוח קורסי חינוך במכללה המקשרים בין יום ההתנסות לבין תיאוריות למידה והוראה, ניהול כיתה, יזמות והובלה של פרויקטים וכן קורסים ייחודיים של הוראת המקצוע (מתמטיקה/ פיזיקה)

(*) פיתוח דגם של ליווי הבוגרים בשנתם הראשונה- פותחה סדנת סטאז' ייעודית לבוגרי התכנית הכולל מפגשי מליאה ומפגשים אישיים במתן תמיכה אישית לכל אחד מהבוגרים. כמו כן כל בוגר קיבל ליווי אישי ממדריך פדגוגי והוקמה קבוצת ווצאפ פעילה (המשך לקבוצה שהוקמה במהלך הכשרתם).

מחקר הערכה של כל אחת מהשנים בהם הופעלה התכנית.

3. מה למדתם במהלך התוכנית ומהם הלקחים להמשך? האם התוכנית תמשיך גם לאחר סיום המענק?

במהלך התכנית למדנו כי מיון קפדני של הסטודנטים לתכנית ובניית קבוצה ייחודית של הסטודנטים בתכנית הלומדים הן הקורסים במכללה והן את ההתנסות בהוראה וקורסי המתודיקה והדידקטיקה- מאפשרת הוראה ולמידה איכותיים ומשמעותיים. למדנו כי לקבוצה איכותית כזו מהווים קהילה לומדת (גם בזמן ההכשרה, שנת הסטאז' אך גם לאחר מכן). חשוב לציין שבקהילה זו נמצאים גם המדריכים הפדגוגיים – ולמדנו שקשר זה חשוב ומקדם את הלמידה.

כמו כן למדנו כי המבנה של יום לימודים ארוך בבית ספר הכולל התנסות בהוראה, קורסי דידיקטיקה ומתודיקה ומפגש עם מורים ואנשי מפתח נוספים בבית הספר (במתמטיקה ובכלל) הוא יעיל מאוד. בנוסף, יום לימודים במכללה המקשר את ההתנסות שלהם בשטח לתיאוריות ולרעיונות נוספים בהוראה תורם רבות. ראינו חשיבות למפגש פים מול פנים בכל הקורסים ובכך נבנה גם כוחה של הקהילה הלומדת.

הלקחים שנלמדו ממוקדים יותר בשנת הסטאז' והליווי של הבוגרים. כל שנה ניסנו מודלים שונים ובכל אחד מהם הרגשנו שהבוגרים לא ממש זמינים ומאוד מאוד עסוקים בשגרת בית הספר ובארגון סדר היום שלהם. בתחום זה אנחנו מרגישים שיש לנו עוד מה ללמוד ולחקור ולמצוא את הליווי המתאים (ובהחלט ניסנו מספר מודלים).

לגבי המשך התכנות התכנית: כפי שציינו, המסגרת שבה התכנית פעלה בזמן המענק אפשרה לפתוח קבוצה ייעודית ואיכותית. מצב זה אפשרי, בסיום המענק, רק בהתאם לגודל הקבוצה. באם רוצים למיין בצורה קפדני לעיתים הקבוצה קטנה ולא תתאפשר פתיחה ייעודית של התכנית. בסיום הקרן- נמשיך עם התכנית להוראת המתמטיקה, תוך מספר שינויים- חלק מקורסי החינוך במכללה הם ילמדו עם שאר הסטודנטים הלומדים הוראת המתמטיקה והמדעים לבית הספר העל יסודי. לגבי התכנית בפיזיקה- תכנית זו תלויה במספר הסטודנטים שיתקבלו. השנה לא נפתח תכנית להוראת הפיזיקה.

4. אילו הייתם מייעצים לקולגה אשר רוצה להוציא לפועל תכנית דומה – מהם שלושת הדברים להם חשוב לשים לב (בדיקה מקדימה, עשה/אל תעשה, תוצאות בלתי צפויות)?

(*) לבנות תכנית ייעודית לסטודנטים איכותיים המגיעים אחרי מיון קפדני עם רצון לעסוק בחינוך בכלל ובהוראת מתמטיקה / פיזיקה בפרט. בהתאם לכך יש לבדוק התכנות של הפעלת קבוצה כזו גם עם מספר הסטודנטים יהיו מצומם יותר.

(*) לבדוק ולחקור את נושא הלווי של הבוגרים (בשנת הסטאז' ובמשך) ולראות איפה וכיצד כדאי להשקיע את המשאבים ללוי זה.

(*) לבנות את התכנית ההכשרה כך שתצור את ההתגבשות של הקבוצה כקהילה לומדת.

5. הערות נוספות:

חשוב לנו לציין, כי הרשת, שקרן טראמפ בנתה, רשת של המוסדות שהפעילו תכנית כזו הייתה מאוד יעילה ועזרה להתפתחות המקצועית. המפגשים העלו דיונים חשובים ודילמות לגבי הפעלת התכנית. יצרו קשרים עם מוסדות נוספים.

(הרשת פעלה בעיקר בשלוש שנים הראשונות של הפעלת התכנית והיית יעילה כאשר היו מספר מצומצם של תכניות).

כמו כן, המפגשים האישיים עם מי שלווה את התכנית מטעם הקרן (החל מתמי, נעמה ולנה) היו חשובים ועזרו לנו לעשות רפלקציה על התכנית תוך התבוננות של השותפים (הקרן). תודה!

6. קישורים רלוונטיים (אתר אינטרנט, תוצרי התוכנית):

אנו מחויבים לערכים של שקיפות ולמידה, ולכן מבקשים לעדכןכם כי בכוונתנו לפרסם את הדוח המלא (או תקציר מתוכו) באתר האינטרנט של הקרן.

תודה רבה ובהצלחה!
קרן טראמפ